

Meldinė nendrinukė (*Acrocephalus paludicola*)

Ekologinės sistemos „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“ remiama veikla
„EB svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas“

Nors iš pažiūros meldinė nendrinukė – paprastas rudas paukštelis, jos gyvenimo būdas stebinantis ir be galo įdomus! Atsidavusi mama. Meldinių nendrinukių patelės per sezoną veda dvi vadas. Visą vasarą jos augina savo vaikus – suka lizdą, ieško maisto ir saugo jauniklius. Tėtis donžuanas. Meldinių nendrinukių patinėliai rūpinasi savo teritorijos apsauga ir naujų santykių užmezgimu. Visą vasarą jie ieško vis naujų romanų. Tai – rūšies išlikimo strategija. Kas mano tėtis? Kadangi tiek patelės, tiek patinėliai turi santykių su skirtingais partneriais, paprastai jaunikliai viename lizde turi skirtingus tėčius. Seksualumas. Patinų sėklidės yra neįprastai didelės ir gali būti laikomos vienu didžiausių paukščių pasaulyje. Jei tokias sėklides turėtų žmogus, jos būtų didelių arbūzų dydžio. Maksimali poravimosi trukmė – 45 min (kai, tuo tarpu, panašių paukščių – vos kelios sekundės).

Kadangi meldinės nendrinukės labai jautrios trikdymui, ganymas teritorijose, kur jos aptinkamos, yra draudžiamas.

Specifiniai reikalavimai pagal ekologinės sistemos taisykles

Pasitikrink kokios dar vertybės gyvena tavo lauke

1. Neįrengti naujų sausinimo, drėkinimo sistemų;
2. Nearti, įskaitant ir bearimes technologijas, ir nepersėti kultūrinėmis žolėmis;
3. Nenaudoti augalų apsaugos produktų, netręšti mineralinėmis ir organinėmis trąšomis, neskleisti nuotekų dumblo, nekalkinti;
4. Šienavimą pradėti ne anksčiau kaip einamųjų metų birželio 20 d.*;
- 4*. Kai plote aptinkami įsikūrę paukščiai ir pavėlinto šienavimo plotai pažymėti PPIS, šienavimą pradėti dar vėliau – ne anksčiau kaip einamųjų metų rugpjūčio 15 d.
5. Šienavimą ir žolės surinkimą į krūvas (ar susukimą į rulonus) baigti iki einamųjų metų spalio 1 d.
6. Mezotrofinėse buveinėse (mezotrofinių buveinių plotai išskiriami PPIS), kasmet privaloma palikti 50 proc. nešienauto ploto, kasmet keisti nenušienauto ploto vietą;
7. Pievose žolę išvežti iki einamųjų metų spalio 1 d., šlapynėse – iki kitų metų kovo 1 d.;
8. Nesmulkinti ir nepaskleisti nušienautos žolės;
9. Ganymas draudžiamas.

Kraujalakinis melsvys (*Maculinea teleius*)

Ekologinės sistemos „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“ remiama veikla
„EB svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas“

Rūšis turi išskirtinius santykius su skruzdėlėmis ir yra genialūs plėšrūnai! Patelės deda kiaušinius ant vaistinės kraujalakės (*Sanguisorba officinalis*), kur išsiritę vikšrai 2 - 3 savaites liepos mėnesį maitinasi jų žiedynais. Ūgtelėję vikšrai leidžiasi ant žemės ir pradeda skleisti garsus imituojančius *Myrmica* genties skruzdėlių motinėlių. Vikšrą suradusi patruliuojanti darbininkė skubiai gabena jį į skruzdėlyną, manydama, kad tai „motinėle“. Tačiau realybėje, ką tik žolėdžiu buvęs vikšras, patekęs į skruzdėlyną pradeda maitintis skruzdžių lervomis. Maskuotė tokia geniali, kad darbininkės ne tik nieko nepastebi, bet dar ir prižiūri, valo ir saugo melsvio vikšrą. Skruzdėlyne jis gyvena apie 11 mėnesių iki kol išsiritą į suaugusį drugį.

**Pasitikrink kokios dar
vertybės gyvena tavo lauke**

Specifiniai reikalavimai pagal ekologinės sistemos taisykles

1. Neįrengti naujų sausinimo, drėkinimo sistemų;
2. Nearti, įskaitant ir bearimes technologijas, ir nepersėti kultūrinėmis žolėmis;
3. Nenaudoti augalų apsaugos produktų, neturėti mineralinėmis ir organinėmis trąšomis, neskleisti nuotekų dumblo, nekalkinti;
4. Šienavimą pradėti ne anksčiau kaip einamųjų metų birželio 20 d.
5. Šienavimą ir žolės surinkimą į krūvas (ar susukimą į rulonus) baigti iki einamųjų metų spalio 1 d.
6. Šienaujant kasmet palikti 20–30 proc. nešienauto ploto, tačiau vienoje vietoje paliekamas nešienautas plotas negali viršyti 2 ha, nešienauto ploto vieta keičiama kasmet;
7. Pievose žolę išvežti iki einamųjų metų spalio 1 d., šlapynėse - iki kitų metų kovo 1 d.;
8. Nesmulkinti ir nepaskleisti nušienautos žolės;
9. Nušienautą žolę išdžiovinti prieš surenkant ir likus ne mažiau kaip 5 darbo dienoms iki išdžiovintos žolės išvežimo, tačiau ne vėliau nei iki einamųjų metų spalio 1 d. mobiliąja programėle „NMA agro“ pateikti deklaruojamame lauke nušienautos žolės nuotraukas iš skirtingų lauko vietų;
9. Jei ganoma 0,3 SG/ha - 0,5 SG/ha intensyvumu, žolės likučius nušienauti ir išvežti vadovaujantis 4-5 ir 7-8 punktais;
10. Jei ganoma 0,5 SG/ha - 1 SG/ha intensyvumu, yra aiškių ganymo požymių (ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba) nuėsta žolė ar kiti požymiai), likučių šienauti nebūtina, likučiai gali būti smulkinami;
11. Papildomai nešerti (išskyrus vitaminus ir papildus) ūkinių gyvūnų ganymo laikotarpiu laukuose, kuriuose yra prisiimti įsipareigojimai pagal veiklą;
12. Ganiavos laikotarpis neribojamas.

Balinis vėžlys (*Emys orbicularis*)

Ekologinės sistemos „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“ remiama veikla
„EB svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas“

Pietų Lietuvoje aptinkamas ypač retas gyvūnas – balinis vėžlys (*Emys orbicularis*), dar kitaip vadinamas geležine varle. Ši rūšys prisitaikusi gyventi nedidelėse kūdrose, sekliuose ežeriukuose, kuriuose gausu įvairių bestuburių, jų lervų ir varliagyvių. Baliniai vėžliai yra geri balų sanitarai, nes gaudo paliegusias varles ir suvalgo nugaišusias ar sergančias žuvis. Dažniausiai maitinasi įvairiais bestuburiais ir jų lervomis, buožgalviais. Tai išskirtinė rūšis, kuriai reikia balų su atvirais plotais, kuriuose galėtų valandų valandas šildytis. O patelėms būtini gerai įšildomi, smėlėti šlaitai, kuriuose galėtų išsirausti duobeles kiaušinių dėjimui. Numatytos priemonės padės išsaugoti buveines rūšies išlikimui.

Specifiniai reikalavimai pagal ekologinės sistemos taisykles

Pasitikrink kokios dar vertybės gyvena tavo lauke

11. Neįrengti naujų sausinimo, drėkinimo sistemų;
12. Nearti, įskaitant ir bearimes technologijas, ir nepersėti kultūrinėmis žolėmis;
3. Nenaudoti augalų apsaugos produktų, netręšti mineralinėmis ir organinėmis trąšomis, neskleisti nuotekų dumblo, nekalkinti;
4. Šienavimą pradėti ne anksčiau kaip einamųjų metų birželio 20 d.
5. Šienavimą ir žolės surinkimą į krūvas (ar susukimą į rulonus) baigti iki einamųjų metų spalio 1 d.
6. Šienaujant kasmet palikti 20–30 proc. nešienauto ploto, tačiau vienoje vietoje paliekamas nešienautas plotas negali viršyti 2 ha, nešienauto ploto vieta keičiama kasmet;
7. Pievose žolę išvežti iki einamųjų metų spalio 1 d., šlapynėse – iki kitų metų kovo 1 d.;
8. Nesmulkinti ir nepaskleisti nušienautos žolės;
9. Jei ganoma 0,3 SG/ha - 0,5 SG/ha intensyvumu, žolės likučius nušienauti ir išvežti vadovaujantis 4-5 ir 7-8 punktais;
10. Jei ganoma 0,5 SG/ha - 1 SG/ha intensyvumu, yra aiškių ganymo požymių (ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba) nuėsta žolė ar kiti požymiai), likučių šienauti nebūtina, likučiai gali būti smulkinami;
11. Papildomai nešerti (išskyrus vitaminus ir papildus) ūkinių gyvūnų ganymo laikotarpiu laukuose, kuriuose yra prisiimti įsipareigojimai pagal veiklą;
12. Ganiavos laikotarpis neribojamas.

Niūriaspalvis auksavabalis (*Osmoderma barnabita*)

Ekologinės sistemos „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“ remiama veikla „EB svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas“

Niūriaspalvis auksavabalis – tai Europoje labai retas ir Lietuvoje aptinkamas vabalas. Suaugę vabalai pasiekia iki 3 cm ilgį, kai lervos gali būti net iki 8 cm ilgio. Deja, tai gan retai matomas gyvūnas. Jo gyvenimo būdas sukasi aplink labai senus medžius su drevėmis maždaug 10 metrų aukštyje, ar dar aukščiau. Dažniausiai renkasi ąžuolus, nors gali būti ir kiti lapuočiai medžiai. Lervos vystosi įsirausios į trūnėsius kažkur aukštai medžio drevėje apie 3-4 metus ir padeda formuoti buveines ir kitiems gyvūnams, kurie naudojami medžių drevėmis. Šiems vabalams reikalingi medžiai kurie augtų atvirose vietose, nebūtų užgožti jaunų medelių, todėl šiai rūšiai ypač svarbi buveinė – 9070 medžiais apaugusios ganyklos, kuriose susidaro rūšiai reikalingos sąlygos.

Specifiniai reikalavimai pagal ekologinės sistemos taisykles

Pasitikrink kokios dar vertybės gyvena tavo lauke

1. Neįrengti naujų sausinimo, drėkinimo sistemų;
2. Nearti, įskaitant ir bearimes technologijas, ir nepersėti kultūrinėmis žolėmis;
3. Nenaudoti augalų apsaugos produktų, netręšti mineralinėmis ir organinėmis trąšomis, neskleisti nuotekų dumblo, nekalkinti;
4. Šienavimą pradėti ne anksčiau kaip einamųjų metų birželio 20 d.
5. Šienavimą ir žolės surinkimą į krūvas (ar susukimą į rulonus) baigti iki einamųjų metų rugpjūčio 1 d.;
6. Šienaujant kasmet palikti 20–30 proc. nešienauto ploto, tačiau vienoje vietoje paliekamas nešienautas plotas negali viršyti 2 ha, nešienauto ploto vieta keičiama kasmet;
7. Pievose žolę išvežti iki einamųjų metų spalio 1 d., šlapynėse-iki kitų metų kovo 1 d.;
8. Nesmulkinti ir nepaskleisti nušienautos žolės;
9. Jei ganoma 0,3 SG/ha - 0,5 SG/ha intensyvumu, žolės likučius nušienauti ir išvežti vadovaujantis 4-5 ir 7-8 punktais;
10. Jei ganoma 0,5 SG/ha - 1 SG/ha intensyvumu, yra aiškių ganymo požymių (ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba) nuėsta žolė ar kiti požymiai), likučių šienauti nebūtina, likučiai gali būti smulkinami;
11. Papildomai nešerti (išskyrus vitaminus ir papildus) ūkinių gyvūnų ganymo laikotarpiu laukuose, kuriuose yra prisiimti įsipareigojimai pagal veiklą;
12. Ganiavos laikotarpis neribojamas.

Šiaurinis auksinukas (*Lycaena helle*)

Ekologinės sistemos „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“ remiama veikla „EB svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas“

Šiaurinis auksinukas – tai dieninių drugių rūšis – specialistė. Drugiai yra prisirišę prie nykstančių buveinių, šlapynių ir šlapių pievų, kuriose gausu vikšrų mitybinių augalų: paprastųjų gyvatžolių (*Bistorta officinalis*). Labai svarbu, kad buveinė būtų gerai įšildoma ir apsaugota nuo stiprių vėjų. Kadangi šios buveinės sparčiai nyksta, kartu su jomis nyksta ir šiauriniai auksinukai. Rūšis ypač jautri buveinės nusausinimui, buveinės pakeitimui į dirbamus laukus, užaugimui mišku ir kitiems ekologiniams pokyčiams. Ypač svarbu palaikyti hidrologinį režimą saugant mitybinius augalus.

Pasitikrink kokios dar vertybės gyvena tavo lauke

Specifiniai reikalavimai pagal ekologinės sistemos taisykles

1. Neįrengti naujų sausinimo, drėkinimo sistemų;
2. Nearti, įskaitant ir bearimes technologijas, ir nepersėti kultūrinėmis žolėmis;
3. Nenaudoti augalų apsaugos produktų, netręšti mineralinėmis ir organinėmis trąšomis, neskleisti nuotekų dumblo, nekalkinti;
4. Šienavimą pradėti ne anksčiau kaip einamųjų metų birželio 20 d.
5. Šienavimą ir žolės surinkimą į krūvas (ar susukimą į rulonus) baigti iki einamųjų metų rugpjūčio 1 d.;
6. Šienaujant kasmet palikti 20–30 proc. nešienauto ploto, tačiau vienoje vietoje paliekamas nešienautas plotas negali viršyti 2 ha, nešienauto ploto vieta keičiama kasmet;
7. Pievose žolę išvežti iki einamųjų metų spalio 1 d., šlapynėse-iki kitų metų kovo 1 d.;
8. Nesmulkinti ir nepaskleisti nušienautos žolės;
9. Nušienautą žolę išdžiovinti prieš surenkant ir likus ne mažiau kaip 5 darbo dienoms iki išdžiovintos žolės išvežimo, tačiau ne vėliau nei iki einamųjų metų spalio 1 d. mobiliąja programėle „NMA agro“ pateikti deklaruojamame lauke nušienautos žolės nuotraukas iš skirtingų lauko vietų;
9. Jei ganoma 0,3 SG/ha - 0,5 SG/ha intensyvumu, žolės likučius nušienauti ir išvežti vadovaujantis 4-5 ir 7-8 punktais;
10. Jei ganoma 0,5 SG/ha - 1 SG/ha intensyvumu, yra aiškių ganymo požymių (ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba) nuėsta žolė ar kiti požymiai), likučių šienauti nebūtina, likučiai gali būti smulkinami;
11. Papildomai nešerti (išskyrus vitaminus ir papildus) ūkinių gyvūnų ganymo laikotarpiu laukuose, kuriuose yra prisiimti įsipareigojimai pagal veiklą;
12. Ganiavos laikotarpis neribojamas.

Auksuotoji šaškytė (*Euphydryas aurinia*)

Ekologinės sistemos „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“ remiama veikla „EB svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas“

Auksuotoji šaškytė – tai dieninių drugių rūšis – specialistė. Drugių vikšrai dažniausiai maitinasi tik pievinės miegalės (*Succisa pratensis*) augalais, rečiau žvaigždūnėm (*Scabiosa* sp.). Rūšis prisirišusi prie nykstančių buveinių, kurioms mažėjant nyksta ir auksuotosios šaškytės. Auksuotosios šaškytės labiausiai kenčia dėl per didelio intensyvumo žemės ūkio veiklų, kurios sunaikina mitybinius augalus. Vikšrai ypač mėgsta atvirai, gerai įšildomoje vietoje augančius mitybinius augalus, kad galėtų greičiau užaugti neilgomis mūsų vasaromis.

Specifiniai reikalavimai pagal ekologinės sistemos taisykles

1. Neįrengti naujų sausinimo, drėkinimo sistemų;
2. Nearti, įskaitant ir bearimes technologijas, ir nepersėti kultūrinėmis žolėmis;
3. Nenaudoti augalų apsaugos produktų, netręšti mineralinėmis ir organinėmis trąšomis, neskleisti nuotekų dumblo, nekalkinti;
4. Šienavimą pradėti ne anksčiau kaip einamųjų metų birželio 20 d.
5. Šienavimą ir žolės surinkimą į krūvas (ar susukimą į rulonus) baigti iki einamųjų metų rugpjūčio 1 d.;
6. Šienaujant kasmet palikti 20–30 proc. nešienauto ploto, tačiau vienoje vietoje paliekamas nešienautas plotas negali viršyti 2 ha, nešienauto ploto vieta keičiama kasmet;
7. Pievose žolę išvežti iki einamųjų metų spalio 1 d., šlapynėse-iki kitų metų kovo 1 d.;
8. Nesmulkinti ir nepaskleisti nušienautos žolės;
9. Nušienautą žolę išdžiovinti prieš surenkant ir likus ne mažiau kaip 5 darbo dienoms iki išdžiovintos žolės išvežimo, tačiau ne vėliau nei iki einamųjų metų spalio 1 d. mobiliąja programėle „NMA agro“ pateikti deklaruojamame lauke nušienautos žolės nuotrauką iš skirtingų lauko vietų;
9. Jei ganoma 0,3 SG/ha - 0,5 SG/ha intensyvumu, žolės likučius nušienauti ir išvežti vadovaujantis 4-5 ir 7-8 punktais;
10. Jei ganoma 0,5 SG/ha - 1 SG/ha intensyvumu, yra aiškių ganymo požymių (ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba) nuėsta žolė ar kiti požymiai), likučių šienauti nebūtina, likučiai gali būti smulkinami;
11. Papildomai nešerti (išskyrus vitaminus ir papildus) ūkinių gyvūnų ganymo laikotarpiu laukuose, kuriuose yra prisiimti įsipareigojimai pagal veiklą;
12. Ganiavos laikotarpis neribojamas.

Pasitikrink kokios dar vertybės gyvena tavo lauke

Plikažiedis linlapis (*Thesium ebracteatum*)

Ekologinės sistemos „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“ remiama veikla
„EB svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas“

Tai ypač įdomus augalas, augantis žemažolėse sauspievėse. Plikažiedis linlapis gali pasiekti iki 30 cm aukštį, dažniausiai stiebas nešakotas ar mažai šakotas. Augalai auga gerai įšildomose pievose, kuriose yra mažai maisto medžiagų, ko rezultate augalas tapo pusiau parazitiniu ir dalį reikalingų mineralinių medžiagų ir vandens siurbia iš kitų augalų, o ne dirvožemio. Plikažiedis linlapis nyksta dėl menko buveinių naudojimo ar jų apleidimo. Nebešienaujamos ar nebeganomos pievos palaipsniui apauga krūmais ir medžiais, ima vyrauti buveinėms nebūdingų žolinių augalų rūšys, kaupiasi storas nesuirusių augalų liekanų sluoksnis, kuris riboja plikažiedžių linlapių augimą. Šiam augalui tinkamos buveinės sunaikinamos jas suariant arba apželdinant mišku.

Specifiniai reikalavimai pagal ekologinės sistemos taisykles

1. Neįrengti naujų sausinimo, drėkinimo sistemų;
2. Nearti, įskaitant ir bearimes technologijas, ir nepersėti kultūrinėmis žolėmis;
3. Nenaudoti augalų apsaugos produktų, netręšti mineralinėmis ir organinėmis trąšomis, neskleisti nuotekų dumblo, nekalkinti;
4. Šienavimą pradėti ne anksčiau kaip einamųjų metų birželio 20 d.
5. Šienavimą ir žolės surinkimą į krūvas (ar susukimą į rulonus) baigti iki einamųjų metų rugpjūčio 1 d.;
6. Šienaujant kasmet palikti 20–30 proc. nešienauto ploto, tačiau vienoje vietoje paliekamas nešienautas plotas negali viršyti 2 ha, nešienauto ploto vieta keičiama kasmet;
7. Pievose žolę išvežti iki einamųjų metų spalio 1 d., šlapynėse – iki kitų metų kovo 1 d.;
8. Nesmulkinti ir nepaskleisti nušienautos žolės;
9. Jei ganoma 0,3 SG/ha - 0,5 SG/ha intensyvumu, žolės likučius nušienauti ir išvežti vadovaujantis 4-5 ir 7-8 punktais;
10. Jei ganoma 0,5 SG/ha - 1 SG/ha intensyvumu, yra aiškių ganyto požymių (ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba) nuėsta žolė ar kiti požymiai), likučių šienauti nebūtina, likučiai gali būti smulkinami;
11. Papildomai nešerti (išskyrus vitaminus ir papildus) ūkinių gyvūnų ganyto laikotarpiu laukuose, kuriuose yra prisiimti įsipareigojimai pagal veiklą;
12. Ganiavos laikotarpis neribojamas.

Pasitikrink kokios dar vertybės gyvena tavo lauke

Stulgys (*Gallinago media*)

Ekologinės sistemos „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“ remiama veikla „EB svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas“

Stulgio veisimosi vietovėms reikalingas specifinis hidrologinis režimas, kadangi paukščiai maitinasi tik drėgnuose ar šlapiuose, bet ne apsemtuose plotuose. Tokios sąlygos dažniausiai susidaro natūralių upių slėniuose, kuriuose nevykdyti melioracijos darbai. Retais atvejais stulgiai peri ir anksčiau nusaesintuose plotuose, kur sugedus ar sunaikinus melioracijos sistemas atsikuria reikiama hidrologinis režimas. Geriausiaistulgiui tinkamos būklės buveinės išsilaiko, jei jose vykdoma ūkinė veikla: pievos šienaujamos, ganomi gyvuliai, nes neleidžia plotams apaugti sumedėjusia augalija, nendrėmis arba susiformuoti senos žolės sluoksniui, kas gerokai pablogina stulgio mitybines sąlygas. Kadangi rūšis jautri trikdymui, pačiose veisimosi vietose rekomenduojama minimalių žmonių veikla, nors ganomų gyvulių stulgiai nevengia.

EUROPOS ŽEMĖS ŪKIO FONDAS KAIMO PLĖTRAI
EUROPA INVESTUOJA Į KAIMO VIETOVES

Specifiniai reikalavimai pagal ekologinės sistemos taisykles

Pasitikrink kokios dar vertybės gyvena tavo lauke

1. Neįrengti naujų sausinimo, drėkinimo sistemų;
2. Nearti, įskaitant ir bearimes technologijas, ir nepersėti kultūrinėmis žolėmis;
3. Nenaudoti augalų apsaugos produktų, netręšti mineralinėmis ir organinėmis trąšomis, neskleisti nuotekų dumblo, nekalkinti;
4. Šienavimą pradėti ne anksčiau kaip einamųjų metų birželio 20 d.*;
- 4*. Kai individo aptikimo ir vėlyvojo šienavimo plotai pažymėti PPIS šienavimą pradėti ne anksčiau kaip einamųjų metų liepos 15 d.
5. Šienavimą ir žolės surinkimą į krūvas (ar susukimą į rulonus) baigti iki einamųjų metų spalio 1 d.;
6. Šienaujant kasmet palikti 20–30 proc. nešienauto ploto, tačiau vienoje vietoje paliekamas nešienautas plotas negali viršyti 2 ha, nešienauto ploto vieta keičiama kasmet;
7. Pievose žolę išvežti iki einamųjų metų spalio 1 d., šlapynėse-iki kitų metų kovo 1 d.;
8. Nesmulkinti ir nepaskleisti nušienautos žolės;
9. Jei ganoma 0,3 SG/ha - 0,5 SG/ha intensyvumu, žolės likučius nušienauti ir išvežti vadovaujantis 4-5 ir 7-8 punktais;
10. Jei ganoma 0,5 SG/ha - 1 SG/ha intensyvumu, yra aiškių ganyto požymių (ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba) nuėsta žolė ar kiti požymiai), likučių šienauti nebūtina, likučiai gali būti smulkinami;
11. Papildomai nešerti (išskyrus vitaminus ir papildus) ūkinių gyvūnų ganyto laikotarpiu laukuose, kuriuose yra prisiimti įsipareigojimai pagal veiklą;
12. Ganiavos laikotarpis neribojamas.

Paprastasis griciukas (*Limosa limosa*)

Ekologinės sistemos „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“ remiama veikla „EB svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas“

Stulgio veisimosi vietovėms reikalingas specifinis hidrologinis režimas, kadangi paukščiai maitinasi tik drėgnuose ar šlapiuose, bet ne apsemtuose plotuose. Tokios sąlygos dažniausiai susidaro natūralių upių slėniuose, kuriuose nevykdyti melioracijos darbai. Retais atvejais stulgiai peri ir anksčiau nusaesintuose plotuose, kur sugedus ar sunaikinus melioracijos sistemas atsikuria reikiama hidrologinis režimas. Geriausiaistulgiui tinkamos būklės buveinės išsilaiko, jei jose vykdoma ūkinė veikla: pievos šienaujamos, ganomi gyvuliai, nes neleidžia plotams apaugti sumedėjusia augalija, nendrėmis arba susiformuoti senos žolės sluoksniui, kas gerokai pablogina stulgio mitybines sąlygas. Kadangi rūšis jautri trikdymui, pačiose veisimosi vietose rekomenduojama minimalių žmonių veikla, nors ganomų gyvulių stulgiai nevengia.

Pasitikrink kokios dar vertybės gyvena tavo lauke

Specifiniai reikalavimai pagal ekologinės sistemos taisykles

1. Neįrengti naujų sausinimo, drėkinimo sistemų;
2. Nearti, įskaitant ir bearimes technologijas, ir nepersėti kultūrinėmis žolėmis;
3. Nenaudoti augalų apsaugos produktų, netręšti mineralinėmis ir organinėmis trąšomis, neskleisti nuotekų dumblo, nekalkinti;
4. Šienavimą pradėti ne anksčiau kaip einamųjų metų birželio 20 d.
5. Šienavimą ir žolės surinkimą į krūvas (ar susukimą į rulonus) baigti iki einamųjų metų rugpjūčio 1 d.
6. Šienaujant kasmet palikti 20–30 proc. nešienauto ploto, tačiau vienoje vietoje paliekamas nešienautas plotas negali viršyti 2 ha, nešienauto ploto vieta keičiama kasmet;
7. Pievose žolę išvežti iki einamųjų metų spalio 1 d., šlapynėse-iki kitų metų kovo 1 d.;
8. Nesmulkinti ir nepaskleisti nušienautos žolės;
9. Jei ganoma 0,3 SG/ha - 0,5 SG/ha intensyvumu, žolės likučius nušienauti ir išvežti vadovaujantis 4-5 ir 7-8 punktais;
10. Jei ganoma 0,5 SG/ha - 1 SG/ha intensyvumu, yra aiškių ganymo požymių (ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba) nuėsta žolė ar kiti požymiai), likučių šienauti nebūtina, likučiai gali būti smulkinami;
11. Papildomai nešerti (išskyrus vitaminus ir papildus) ūkinių gyvūnų ganymo laikotarpiu laukuose, kuriuose yra prisiimti įsipareigojimai pagal veiklą;
12. Ganiavos laikotarpis neribojamas.

Raudonkojis tulikas (*Tringa totanus*)

Ekologinės sistemos „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“ remiama veikla „EB svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas“

Raudonkojis tulikas yra šlapių, užliejamų pievų, žemapelkių ar vandens telkinių su nedidelėmis pelkutėmis paukštis, lengvai atpažįstamas iš oranžiškai raudonų kojų, balto antuodegio ir raudonai juodo snapo. Rūšis prarado ypač daug tinkamų buveinių po masinio Lietuvos šlapžemių sausinimo. Labai svarbu palaikyti tinkamą hidrologinį režimą, bei ekstensyviai ūkininkauti, kad tinkami plotai neužželtų sumedėjusia augalija, kas dažnai nutinka apleidus pievas. Paukščiai maitinasi įvairiais bestuburiais: vabzdžiais, jų lervomis ir moliuskas, kurių būna gausu šlapiose pievose, ar sekliuose vandens telkiniuose. Tulikai puikiai sugyvena su ganomais gyvuliais, dažnai naudodamiesi jų išmintais takais ieškant maisto.

Specifiniai reikalavimai pagal ekologinės sistemos taisykles

Pasitikrink kokios dar
vertybės gyvena tavo lauke

1. Neįrengti naujų sausinimo, drėkinimo sistemų;
2. Nearti, įskaitant ir bearimes technologijas, ir nepersėti kultūrinėmis žolėmis;
3. Nenaudoti augalų apsaugos produktų, netręšti mineralinėmis ir organinėmis trąšomis, neskleisti nuotekų dumblo, nekalkinti;
4. Šienavimą pradėti ne anksčiau kaip einamųjų metų birželio 20 d.
5. Šienavimą ir žolės surinkimą į krūvas (ar susukimą į rulonus) baigti iki einamųjų metų rugpjūčio 1 d.;
6. Šienaujant kasmet palikti 20–30 proc. nešienauto ploto, tačiau vienoje vietoje paliekamas nešienautas plotas negali viršyti 2 ha, nešienauto ploto vieta keičiama kasmet;
7. Pievose žolę išvežti iki einamųjų metų spalio 1 d., šlapynėse – iki kitų metų kovo 1 d.;
8. Nesmulkinti ir nepaskleisti nušienautos žolės;
9. Jei ganoma 0,3 SG/ha - 0,5 SG/ha intensyvumu, žolės likučius nušienauti ir išvežti vadovaujantis 4-5 ir 7-8 punktais;
10. Jei ganoma 0,5 SG/ha - 1 SG/ha intensyvumu, yra aiškių ganyto požymių (ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba) nuėsta žolė ar kiti požymiai), likučių šienauti nebūtina, likučiai gali būti smulkinami;
11. Papildomai nešerti (išskyrus vitaminus ir papildus) ūkinių gyvūnų ganyto laikotarpiu laukuose, kuriuose yra prisiimti įsipareigojimai pagal veiklą;
12. Ganiavos laikotarpis neribojamas.

Didžioji kuolinga (*Numenius arquata*)

Ekologinės sistemos „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“ remiama veikla
„EB svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas“

Tai didžiausias sėjikinių būrio paukštis, perintis Lietuvoje, kurio kūno ilgis 50–60 cm, snapo ilgis 10–15 cm, ištiestų sparnų mostas siekia 80–100 cm. Didžioji kuolinga įsikuria didelėse atvirose, nelabai klampiose pelkėse, šlapiose pievose, ganyklose. Paprastai didžioji kuolinga laikoma didelių atvirų aukštapelkių paukščiu. Be aukštapelkių taip pat įsikuria nedidelėse pelkutėse, apsuptose agrarinio kraštovaizdžio. Pradėjus maitinti jauniklius, kuolingos gali nuskristi iki 3 km iki maitinimosi vietų.

Specifiniai reikalavimai pagal ekologinės sistemos taisykles

Pasitikrink kokios dar
vertybės gyvena tavo lauke

1. Neįrengti naujų sausinimo, drėkinimo sistemų;
2. Nearti, įskaitant ir bearimes technologijas, ir nepersėti kultūrinėmis žolėmis;
3. Nenaudoti augalų apsaugos produktų, netręšti mineralinėmis ir organinėmis trąšomis, neskleisti nuotekų dumblo, nekalkinti;
4. 50 proc. deklaruojamo ploto šienaujama nuo einamųjų metų birželio 20 d., likusi dalis – nuo einamųjų metų liepos 15 d.;
5. Šienavimą ir žolės surinkimą į krūvas (ar susukimą į rulonus) baigti iki einamųjų metų spalio 1 d.
6. Šienaujant kasmet palikti 20–30 proc. nešienauto ploto, tačiau vienoje vietoje paliekamas nešienautas plotas negali viršyti 2 ha, nešienauto ploto vieta keičiama kasmet;
7. Pievose žolę išvežti iki einamųjų metų spalio 1 d., šlapynėse – iki kitų metų kovo 1 d.;
8. Nesmulkinti ir nepaskleisti nušienautos žolės;
9. Jei ganoma 0,3 SG/ha - 0,5 SG/ha intensyvumu, žolės likučius nušienauti ir išvežti vadovaujantis 4-5 ir 7-8 punktais;
10. Jei ganoma 0,5 SG/ha - 1 SG/ha intensyvumu, yra aiškių ganymo požymių (ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba) nuėsta žolė ar kiti požymiai), likučių šienauti nebūtina, likučiai gali būti smulkinami;
11. Papildomai nešerti (išskyrus vitaminus ir papildus) ūkinių gyvūnų ganymo laikotarpiu laukuose, kuriuose yra prisiimti įsipareigojimai pagal veiklą;
12. Ganiavos laikotarpis neribojamas.

Pajūrio smėlynų buveinės: 2130 Pilkosios kopos, 2140 Kopų varnauogynai, 2190 Drėgnos tarpkopės, 2320 Pajūrio smėlynų tyruliai

Ekologinės sistemos „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“ remiama veikla „EB svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas“

2130 Pilkosios kopos tai nuo jūros nutolusios didžiojo nerijos kopagūbrio buveinės, kuriose ardomasis vėjo poveikis labai mažas, todėl čia lengvai įsikuria smėlynus mėgstantys augalai. Šioje buveinėje samanų ir kerpės atlieka išskirtinį vaidmenį sutvirtinant smėlio paviršių, kadangi jos sudaro beveik ištisinę dangą. Tai tarpinė buveinė, kuri vykstant natūraliems procesams transformuosis į 2140 Kopų varnauogynus, su įsivyravusiu tankiu varnauogių sąžalynu. Tuo tarpu 2190 Drėgnos tarpkopės yra pajūrio kopų lomos, kur dėl aukšto gruntinio vandens lygio pavasarį ir rudenį telkšo balos. 2320 Pajūrio smėlynų tyruliai pasižymi krūmokšnių bendrijomis. Tai tam tikra smėlynų užaugimo stadija. Bendrija sudaro kompleksus su įvairiomis sauspievėmis ir krūmynais. Šiose buveinėse galimas tik mažo intensyvumo ganymas, norint palaikyti buveinių struktūras.

Specifiniai reikalavimai pagal ekologinės sistemos taisykles

Pasitikrink kokios dar vertybės gyvena tavo lauke

1. Neįrengti naujų sausinimo, drėkinimo sistemų;
2. Nearti, įskaitant ir bearimes technologijas, ir nepersėti kultūrinėmis žolėmis;
3. Nenaudoti augalų apsaugos produktų, netręšti mineralinėmis ir organinėmis trąšomis, neskleisti nuotekų dumblo, nekalkinti;
4. Šienavimas draudžiamas;
5. Ganyti ne didesniu intensyvumu kaip 0,3 SG/ha;
6. Po ganymo likę žolės likučiai nešienaujami ar kitaip netvarkomi;
7. Papildomai nešerti (išskyrus vitaminus ir papildus) ūkinių gyvūnų ganymo laikotarpiu laukuose, kuriuose yra prisiimti įsipareigojimai pagal veiklą;
8. Ganiavos laikotarpis neribojamas.

Pievų ir joms artimos buveinės: 2330 Nesusivėrusios žemyninės smiltpievės, 6120 Karbonatinių smėlynų pievos

Ekologinės sistemos „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“ remiama veikla
„EB svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas“

Šios dvi buveinės dažnai randamos kartu ar sudaro kompleksus. 2330 Nesusivėrusios žemyninės smiltpievės – tai pradinės skurdžių smėlynų užaugimo stadijos, todėl šiose smiltpievėse didelė kerpių įvairovė. Būdingos šio tipo buveinių formavimosi vietos yra kerpsilių kirtavietės ir degvietės, kitokios žmogaus veiklos paliesti smėlynų plotai (pvz., karinių poligonų teritorijos), vėjo ir lietaus eroduojami smėlynai.

6120 Karbonatinių smėlynų pievos – tai sausos, mažai susivėrusios smiltpievės, susiformavusios daugiau ar mažiau kontinentiniuose smėlynuose. Žemyninėse kopose šio tipo buveinė sudaro kompleksus su nesusivėrusiomis žemyninėmis smiltpievėmis.

Specifiniai reikalavimai pagal ekologinės sistemos taisykles

Pasitikrink kokios dar vertybės gyvena tavo lauke

1. Neįrengti naujų sausinimo, drėkinimo sistemų;
2. Nearti, įskaitant ir bearimes technologijas, ir nepersėti kultūrinėmis žolėmis;
3. Nenaudoti augalų apsaugos produktų, netręšti mineralinėmis ir organinėmis trąšomis, neskleisti nuotekų dumblo, nekalkinti;
4. Šienavimas draudžiamas;
5. Ganyti ne didesniu intensyvumu kaip 0,3 SG/ha;
6. Po ganyto likę žolės likučiai nešienaujami ar kitaip netvarkomi;
7. Papildomai nešerti (išskyrus vitaminus ir papildus) ūkinių gyvūnų ganyto laikotarpiu laukuose, kuriuose yra prisiimti įsipareigojimai pagal veiklą;
8. Ganiavos laikotarpis neribojamas;
7. Papildomai nešerti (išskyrus vitaminus ir papildus) ūkinių gyvūnų ganyto laikotarpiu laukuose, kuriuose yra prisiimti įsipareigojimai pagal veiklą;
8. Ganiavos laikotarpis neribojamas.

Pieių ir joms artimos buveinės: 5130 Kadagynai, 6210 Stepinės pievos, 6230 Rūšių turtingi briedgaurnai, 6270 Rūšių gausios ganyklos ir ganomos pievos, 6410 Melvenynai, 6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai, 6450 Aliuvinės pievos, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 6530 Miškapieės

Ekologinės sistemos „Kompleksinė pieių ir šlapynių priežiūros schema“ remiama veikla „EB svarbos natūralių pieių, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas“

Ekstensyviai tvarkomos pievos visame pasaulyje pripažįstamos dėl didelės biologinės įvairovės ir socialinės bei kultūrinės vertės. Pievos gali teikti papildomas, su žemės ūkiu nesusijusias paslaugas, tokias kaip vandens lygio ir srauto reguliavimas, anglies dioksido kaupimas, erozijos kontrolė, klimato kaitos švelninimas, apdulkinimas ir kultūrinės ekosistemų paslaugos. Žolynai yra viena pagrindinių pasaulio ekosistemų, užimanti beveik trečdalį Žemės sausumos paviršiaus, dėl ko jų spartus nykimas turi neigiamą įtaką aplinkai.

Pieių buveinių tipai atpažįstami pagal tų buveinių augalijos sudėtį ir naudojimo būdus. Svarbiausi pieių skiriamieji požymiai yra jų floros ir bendrijų sudėtis, o atskirais atvejais – augalinės dangos struktūra (pvz., 6530 Miškapieės).

Pasitikrink kokios dar vertybės gyvena tavo lauke

Specifiniai reikalavimai pagal ekologinės sistemos taisykles

1. Neįrengti naujų sausavimo, drėkinimo sistemų;
2. Nearti, įskaitant ir bearimes technologijas, ir nepersėti kultūrinėmis žolėmis;
3. Nenaudoti augalų apsaugos produktų, netręšti mineralinėmis ir organinėmis trąšomis, neskleisti nuotekų dumblo, nekalkinti;
4. Šienavimą pradėti ne anksčiau kaip einamųjų metų birželio 20 d.;
5. Šienavimą ir žolės surinkimą į krūvas (ar susukimą į rulonus) baigti iki einamųjų metų rugpjūčio 1 d.;
6. Šienaujant kasmet palikti 20–30 proc. nešienauto ploto, tačiau vienoje vietoje paliekamas nešienautas plotas negali viršyti 2 ha, nešienauto ploto vieta keičiama kasmet;
7. Nesmulkinti ir nepaskleisti nušienautos žolės;
8. Pievose žolę išvežti iki einamųjų metų spalio 1 d., šlapynėse-iki kitų metų kovo 1 d.;
9. Jei ganoma 0,3 SG/ha - 0,5 SG/ha intensyvumu, žolės likučius nušienauti ir išvežti vadovaujantis 4-5 ir 7-8 punktais;
10. Jei ganoma 0,5 SG/ha - 1 SG/ha intensyvumu, yra aiškių ganymo požymių (ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba) nuėsta žolė ar kiti požymiai), likučių šienauti nebūtina, likučiai gali būti smulkinami;
11. Papildomai nešerti (išskyrus vitaminus ir papildus) ūkinių gyvūnų ganymo laikotarpiu laukuose, kuriuose yra prisiimti įsipareigojimai pagal veiklą;
12. Ganiavos laikotarpis neribojamas.

Pelkių buveinės: 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 7230 Šarmingos žemapelkės

Ekologinės sistemos „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“ remiama veikla „EB svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas“

Pelkės yra buveinės tūkstančiams vandens ir sausumos augalų bei gyvūnų rūšių. Pelkės vertingos dėl apsaugos nuo potvynių, vandens kokybės gerinimo, pakrančių erozijos kontrolės, gamtinių produktų, rekreacijos ir estetikos. Šlapynės yra gyvybiškai svarbios ekosistemos. Jose gyvena 40 proc. pasaulio rūšių, jos saugo mus nuo potvynių ir švelnina audrų griaujamąją jėgą, teikia maistą ir švarų vandenį, ir atlieka svarbų vaidmenį kovojant su klimato kaita. Tačiau joms gresia pavojus. Nuo 1970 m. iki 2015 m. pasaulyje išnyko apie 35 proc. šlapžemių, o jų nykimo tempas vis spartėja. Iš tikrųjų šlapynės nyksta tris kartus greičiau nei miškai. Jei prarasime šlapynes, neteksime ne tik jų teikiamų gyvybiškai svarbių gamtinių paslaugų, bet ir vieno iš pagrindinių ginklų kovoje su klimato kaita.

Pasitikrink kokios dar vertybės gyvena tavo lauke

Specifiniai reikalavimai pagal ekologinės sistemos taisykles

1. Neįrengti naujų sausinimo, drėkinimo sistemų;
2. Nearti, įskaitant ir bearimes technologijas, ir nepersėti kultūrinėmis žolėmis;
3. Nenaudoti augalų apsaugos produktų, netręšti mineralinėmis ir organinėmis trąšomis, neskleisti nuotekų dumblo, nekalkinti;
4. Šienavimą pradėti ne anksčiau kaip einamųjų metų birželio 20 d.;
5. Šienavimą ir žolės surinkimą į krūvas (ar susukimą į rulonus) baigti iki einamųjų metų rugpjūčio 1 d.;
6. Šienaujant kasmet palikti 20–30 proc. nešienauto ploto, tačiau vienoje vietoje paliekamas nešienautas plotas negali viršyti 2 ha, nešienauto ploto vieta keičiama kasmet;
7. Nesmulkinti ir nepaskleisti nušienautos žolės;
8. Pievose žolę išvežti iki einamųjų metų spalio 1 d., šlapynėse – iki kitų metų kovo 1 d.;
9. Jei ganoma 0,3 SG/ha - 0,5 SG/ha intensyvumu, žolės likučius nušienauti ir išvežti vadovaujantis 4-5 ir 7-8 punktais;
10. Jei ganoma 0,5 SG/ha - 1 SG/ha intensyvumu, yra aiškių ganymo požymių (ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba) nuėsta žolė ar kiti požymiai), likučių šienauti nebūtina, likučiai gali būti smulkinami;
11. Papildomai nešerti (išskyrus vitaminus ir papildus) ūkinių gyvūnų ganymo laikotarpiu laukuose, kuriuose yra prisiimti įsipareigojimai pagal veiklą;
12. Ganiavos laikotarpis neribojamas.

Miškų buveinės: 9070 Medžiais apaugusios ganyklos.

Ekologinės sistemos „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“ remiama veikla „EB svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas“

Ši buveinės tipą trumpai galima apibūdinti kaip ganyklas, kuriose ryškus elementas yra įvairaus tankumo medžių sluoksnis. Tipas apima įvairius kompleksus nuo reto miško iki medžių ir krūmokšnių pomiškio, mozaikoje su atviromis pievų pobūdžio plotais. Medžių sluoksnį daugiausia sudaro lapuočiai medžiai, įskaitant ąžuolus, uosius, liepas, beržus ir alksnius, retais atvejais pušys. Ganymo poveikis yra labai svarbus elementas. Buveinė beveik išskirtinai būdinga tik borealiniam regionui. Daug retų augalų ir gyvūnų yra susiję su šiuos buveinės tipu, vienas iš jų – niūriaspalvis auksavabalys.

Numatytais specifiniais ūkininkavimo reikalavimais siekiama atkurti ar išsaugoti buveinei būdingą retmiškio struktūrą su tipine žoline augmenija.

Specifiniai reikalavimai pagal ekologinės sistemos taisykles

Pasitikrink kokios dar vertybės gyvena tavo lauke

1. Neįrengti naujų sausinimo, drėkinimo sistemų;
2. Nearti, įskaitant ir bearimes technologijas, ir nepersėti kultūrinėmis žolėmis;
3. Nenaudoti augalų apsaugos produktų, netręšti mineralinėmis ir organinėmis trąšomis, neskleisti nuotekų dumblo, nekalkinti;
4. Šienavimą pradėti ne anksčiau kaip einamųjų metų birželio 20 d.;
5. Šienavimą ir žolės surinkimą į krūvas (ar susukimą į rulonus) baigti iki einamųjų metų rugpjūčio 1 d.;
6. Šienaujant kasmet palikti 20–30 proc. nešienauto ploto, tačiau vienoje vietoje paliekamas nešienautas plotas negali viršyti 2 ha, nešienauto ploto vieta keičiama kasmet;
7. Nesmulkinti ir nepaskleisti nušienautos žolės;
8. Pievose žolę išvežti iki einamųjų metų spalio 1 d., šlapynėse-iki kitų metų kovo 1 d.;
9. Jei ganoma 0,3 SG/ha - 0,5 SG/ha intensyvumu, žolės likučius nušienauti ir išvežti vadovaujantis 4-5 ir 7-8 punktais;
10. Jei ganoma 0,5 SG/ha - 1 SG/ha intensyvumu, yra aiškių ganymo požymių (ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba) nuėsta žolė ar kiti požymiai), likučių šienauti nebūtina, likučiai gali būti smulkinami;
11. Papildomai nešerti (išskyrus vitaminus ir papildus) ūkinių gyvūnų ganymo laikotarpiu laukuose, kuriuose yra prisiimti įsipareigojimai pagal veiklą;
12. Ganiavos laikotarpis neribojamas.